

University of Groningen

A New Political Divide?

Laméris, Maite Dina

IMPORTANT NOTE: You are advised to consult the publisher's version (publisher's PDF) if you wish to cite from it. Please check the document version below.

Document Version

Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:

2019

[Link to publication in University of Groningen/UMCG research database](#)

Citation for published version (APA):

Laméris, M. D. (2019). A New Political Divide? Political ideology and its economic implications. [Groningen]: University of Groningen, SOM research school.

Copyright

Other than for strictly personal use, it is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Take-down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Downloaded from the University of Groningen/UMCG research database (Pure): <http://www.rug.nl/research/portal>. For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to 10 maximum.

Appendix

The survey

ORIGINAL SURVEY (IN DUTCH)

Politieke Voorkeuren, Inkomensherverdeling, Opwaartse Mobiliteit en Immigratie

Dit onderzoek gaat over uw politieke voorkeuren, uw inkomenspositie en uw opvatting over herverdeling en immigratie. Het politieke landschap is altijd in beweging, ook in Nederland. Door mee te doen aan dit onderzoek, helpt u de onderzoekers om dit landschap beter in kaart te brengen en te onderzoeken wat van invloed is op economische en sociale voorkeuren.

Deze vragenlijst is op vrijwillige basis. Als u vragen krijgt die u niet wilt beantwoorden, kunt u deze overslaan.

Graag zouden we een aantal dingen weten over uw politieke voorkeuren en interesse in de politiek. De volgende vragen gaan hierover.

1. Bent u lid van een politieke partij?

Ja

Nee

2. Hebt u tijdens de laatste Tweede Kamerverkiezingen in 2012 gestemd?

Ja

Nee

Weet ik niet (meer)

3. Stel dat er morgen landelijke verkiezingen zouden zijn, voor welke politieke partij zou u dan stemmen?

VVD

Partij van de Arbeid

PVV

CDA

SP

D66

GroenLinks

ChristenUnie

SGP

Partij voor de Dieren

50Plus

Anders, namelijk ...

Blanco

Ik zou niet gaan stemmen

Deze informatie deel ik liever niet

4. In politieke zaken spreekt men vaak van politiek links en rechts. Waar zou u uw eigen politieke ideeën plaatsen?

Schaal van 1 tot 10, waar 1 staat voor links en 10 voor rechts.

In welke mate bent u het oneens of eens met de volgende stellingen?

Helemaal niet mee eens

Niet mee eens

Neutraal

Mee eens

Helemaal mee eens

NB: De stelling zijn in deze volgorde aan de respondenten voorgelegd. Stellingen 9, 14, 30, en 44 zijn gebruikt om voorkeuren voor herverdeling te meten en zijn dus niet gebruikt in de factor analyses om de dimensionaliteit van ideologie te meten.

5. Euthanasie moet toegestaan zijn voor iedereen.

6. Er moet bezuinigd worden op defensie.

7. Tijdens recessies moet de overheid niet bezuinigen, maar de economie stimuleren door meer uit te geven.

8. Toegang tot musea moet gratis zijn voor alle Nederlanders.

9. De overheid moet belasting heffen bij de rijken en de armen subsidiëren.

10. Verhuurders van woningen moeten zelf de hoogte van de huur mogen vaststellen.

11. Nationale soevereiniteit is belangrijker dan internationale samenwerking.

12. Het minimum loon moet worden afgeschaft.

13. Ambtenaren mogen weigeren om partners van hetzelfde geslacht te trouwen.

14. Elk individu moet op basis van prestatie en inzet beloond worden, ook al leidt dit tot inkomensverschillen.

15. Om de rechten van werknemers te beschermen, moeten vakbonden meer macht krijgen.

16. Nederland moet uit de Europese Unie stappen.
17. Alle nutsvoorzieningen, zoals gas, water en elektriciteit, moeten genationaliseerd worden.
18. Het behoud van de vrijheid van meningsuiting is belangrijker dan bescherming tegen discriminatie.
19. De overheid moet de binnenlandse economie beschermen, bijvoorbeeld door import te belasten.
20. Er moet bezuinigd worden op ontwikkelingssamenwerking.
21. Kernenergie is het beste alternatief voor fossiele brandstoffen.
22. Verzekeringsmaatschappijen moeten toegang krijgen tot individuele medische gegevens, zodat zij de hoogte van verzekeringspremies beter kunnen bepalen.
23. Immigranten hebben recht op een bijstandsuitkering.
24. Het terugbrengen van het overheidstekort moet een hogere prioriteit hebben dan investeringen in het socialezekerheidsstelsel.
25. De constitutionele monarchie moet vervangen worden door een ceremoniële monarchie.
26. Een persoon die niet wil werken, mag geen uitkering ontvangen.
27. Om de Nederlandse staat te beschermen, mogen bepaalde vrijheden, zoals het recht op privacy of de vrijheid van godsdienst, beperkt worden.
28. Er moet geïnvesteerd worden in het onderwijs, ook tijdens recessies.
29. Bestuurders, zoals de minister-president en burgemeesters, moeten direct gekozen worden door het volk.
- 30. Inkomensverschillen tussen rijk en arm moeten zoveel mogelijk verkleind worden.**
31. Het is een goede zaak dat gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen, bijvoorbeeld voor de jeugdzorg.
32. Om ondernemerschap te stimuleren, moet de inkomstenbelasting verlaagd worden.
33. Intellectuele eigendomsrechten, zoals het auteursrecht, moeten beschermd worden.
34. Om de rechten van de consument beter te beschermen, moet de overheid markten meer reguleren.
35. Grenzen moeten gesloten worden voor asielzoekers.
36. Wanneer een moeder betaald werk verricht, gaat dit ten koste van de kinderen.
37. Inkomensgelijkheid is belangrijker dan economische groei.
38. Uitkomsten van referenda moeten bindend zijn voor de overheid.
39. Het ontslagrecht moet flexibeler worden.

40. Iedereen die zich in Nederland bevindt moet gelijk behandeld worden, ongeacht godsdienst, ras of geslacht.
41. De doodstraf moet geherintroduceerd worden in Nederland.
42. Softdrugs moeten niet gedoogd, maar gelegaliseerd worden.
43. Duurzame ontwikkeling is belangrijker dan economische groei.
- 44. De overheid geeft teveel geld uit aan het socialezekerheidsstelsel.**
45. Het moet mogelijk zijn voor partners van hetzelfde geslacht om kinderen te adopteren.
46. De hoogte van de zorgtoeslag moet inkomensafhankelijk zijn.
47. Er moet een Europese grondwet komen, die de Nederlandse grondwet vervangt.
48. De overheid moet bezuinigen op werkloosheidsuitkeringen.

We willen graag meer te weten komen over uw huidige inkomenspositie en uw verwachtingen met betrekking tot uw inkomen in de toekomst.

49. Hoe zou u uw huidige inkomenspositie beoordelen? Zou u zeggen dat u ...

Zeer makkelijk rondkomt

Makkelijk rondkomt

Precies rondkomt

Moeilijk rondkomt

Zeer moeilijk rondkomt

50. Vooruitkijkend (over de komende 10 jaar), hoe denkt u dat uw inkomenspositie zal zijn in de toekomst? Zou u zeggen dat uw inkomenspositie tegen die tijd ...

beter is dan nu

ongeveer hetzelfde is als nu

slechter is dan nu

51. Als u uw inkomen vergelijkt met anderen, hoe hoog schat u dat uw huidige inkomen is?

Aanzienlijk boven gemiddeld

Boven gemiddeld

Gemiddeld

Onder gemiddeld

Aanzienlijk onder gemiddeld

52. Vooruitkijkend (over de komende 10 jaar), hoe hoog denkt u dat uw toekomstige inkomen zal zijn in vergelijking met dat van anderen?

Aanzienlijk boven gemiddeld

Boven gemiddeld

Gemiddeld

Onder gemiddeld

Aanzienlijk onder gemiddeld

53. Bent u over het algemeen een persoon die probeert risico's te vermijden of een persoon die bereid is risico's te nemen?

Schaal van 1 tot 10, waar 1 betekent helemaal niet bereid risico's te nemen en 10 betekent volledig bereid risico's te nemen

54. Hoe ontevreden of tevreden bent u vandaag de dag met uw leven in het algemeen?

Schaal van 1 tot 10, waar 1 staat voor 'zeer ontevreden' en 10 voor 'zeer tevreden'

Nu volgen er enkele vragen met betrekking tot uw opvattingen over etnische minderheden en immigratie.

55. Bent u in Nederland geboren?

Ja

Nee (Ga door naar vraag 61)

Nu volgen er enkele uitspraken over etnische minderheden. Sommige mensen zullen het ermee eens zijn, anderen zullen het er niet mee eens zijn.

In welke mate bent u het oneens of eens met deze uitspraken?

Helemaal niet mee eens

Niet mee eens

Neutraal

Mee eens

Helemaal mee eens

56. Ik maak me er zorgen over dat mijn woonomgeving erop achteruit gaat door de komst van etnische minderheden.

57. Het komt nog eens zo ver dat Nederlanders ontslagen worden om etnische minderheden aan te nemen.

58. De komst van etnische minderheden naar Nederland is een bedreiging voor de Nederlandse cultuur.

59. Onderwijs aan kinderen van etnische minderheden gaat ten koste van onderwijs aan Nederlandse kinderen.

60. Ik ben bang dat mijn financiële vooruitzichten zullen verslechteren door de aanwezigheid van etnische minderheden.

61. Tot slot de laatste vraag.

In welke mate vindt u dat Nederland mensen van een andere etnische groep zou moeten toelaten om hier te komen wonen en leven? Het Nederlands beleid moet...?

Bijna niemand toelaten om hier te komen wonen en leven

Een minderheid toelaten om hier te komen wonen en leven

De meerderheid toelaten om hier te komen wonen en leven

Bijna iedereen toelaten om hier te komen wonen en leven

ENGLISH TRANSLATION OF SURVEY (BY AUTHOR)

Political Preferences, Income Redistribution, Upward mobility and Immigration

This research is about your political preferences, your income position and your opinions about redistribution and immigration. The political landscape is always moving, also in the Netherlands. By participating in this research, you are helping the researchers to better map this landscape and to study what influences economic and social preferences.

Participation is voluntary. If there are questions you do not wish to answer, you can skip them.

We would like to know more about your political preferences and interest in politics. The following questions are about this.

1. Are you a member of a political party?

Yes

No

2. Did you vote during the last governmental elections in 2012?

Yes

No

I don't know / I don't remember

3. If there were national elections tomorrow, for which party would you vote?

VVD

Partij van de Arbeid

PVV

CDA

SP

D66

GroenLinks

ChristenUnie

SGP

Partij voor de Dieren

50Plus

Other, being ...

Open

I would not vote

I rather not share this information

4. In political matters, people talk of 'the left' and 'the right'. How would you place your views on this scale?

Scale from 1 to 10, where 1 indicates left and 10 right

To what extent do you agree or disagree with these statements?

Completely disagree

Disagree

Neutral

Agree

Completely agree

Note: These statements are given in this order to the respondents. Statements 9, 14, 30 and 44 are used to measure preferences for redistribution. Thus, they are not used in the factor analyses that measure the dimensionality of ideology.

5. Euthanasia should be allowed to all.

6. The government should cut spending on defence.

7. During recessions the government should not cut spending, but stimulate the economy by investing more.

8. Access to museums should be free for all Dutch citizens.

9. The government should tax the rich and subsidise the poor

10. Landlords should be able to determine the height of the rent freely.

11. National sovereignty is more important than international relations.

12. The minimum wage should be abandoned.

13. Civil servants may refuse to marry same-sex partners.

14. Everyone should be rewarded by effort and performance, even when this leads to income differences.

15. In order to protect the rights of workers, trade unions should be given more power.

16. The Netherlands should leave the European Union.

17. All utilities, such as gas, water and electricity, should be nationalised.

18. Freedom of expression is more important than protection against discrimination.
19. The government should protect the domestic economy, for example by taxing imports.
20. The government should cut spending on development aid.
21. Nuclear energy is the best alternative when fossil fuels are depleted.
22. Insurance companies should have access to individual medical records, so they can better determine the height of insurance premiums.
23. Immigrants are entitled to social security.
24. Reducing the government deficit should be given a higher priority than investments in the social security system.
25. The constitutional monarchy should be replaced by a ceremonial monarchy.
26. A person that refuses to work should not receive any benefits.
27. To protect the Dutch state, it should be allowed to restrict certain freedom, such as the right to privacy or freedom of religion.
28. The government should invest in education, even during recessions.
29. Governors, such as the Prime Minister and mayors, should be chosen in direct elections.
- 30. Income differences between the rich and the poor should be reduced as much as possible.**
31. It is a good thing that municipalities have more responsibilities, for example for youth care.
32. To encourage entrepreneurship, income taxes should be reduced.
33. Intellectual property rights, such as copyright, should be protected.
34. To better protect the rights of consumers, the government must regulate markets more.
35. Borders should be closed for asylum-seekers.
36. When a mother has a paid job, it will be at the expense of her children.
37. Income inequality is more important than economic growth.
38. Outcomes of referenda should be binding for the government.
39. Dismissal law should become more flexible.
40. Everyone residing in the Netherlands should be treated equally, irrespective of religion, race or gender.
41. The death penalty should be reintroduced in the Netherlands.
42. Soft-drugs should be legalised.
43. Sustainable development is more important than economic growth.
- 44. The government spends too much on the social security system.**

- 45. It should be possible for same-sex couples to adopt children.
- 46. Healthcare benefits should be income-dependent.
- 47. A European constitution should be created, which will replace the Dutch constitution.
- 48. The government should cut spending on unemployment benefits.

We would like to know more about your current income position and our expectations with regards to your income in the future.

- 49. How would you judge your current income position? Would you say ...

It is very easy to make ends meet

It is easy to make ends meet

We make ends meet exactly

It is difficult to make ends meet

It is very difficult to make ends meet

- 50. Looking forward (over the next ten years), how do you think your income position will be in the future? Would you say that by that time your income position is ...

Better than now

About the same as it is now

Worse than now

- 51. If you compare your income to others, how high do you think your current income is?

Considerable above average

Above average

Average

Below average

Considerably below average

- 52. Looking forward (over the next ten years), how high do you think your future income will be in comparison to that of others?

Considerable above average

Above average

Average

Below average

Considerably below average

53. Generally speaking, are you a person that tends to avoid risks or a person that is willing to take a lot of risks?

Scale that ranges from 1 – 10, where 1 means 'not prepared to take risks' and 10 means 'prepared to take risks'

54. Generally speaking, how satisfied are you with your current life?

Scale that ranges from 1 – 10, where 1 means 'completely dissatisfied' and 10 means 'completely satisfied'

We will continue with some questions with regards to your opinions about ethnic minorities and immigration.

55. Where you born in the Netherlands?

Yes

No (move to question 61)

In what follows there are some statements on ethnic minorities. Some people will agree with these, some will disagree.

To what extent do you agree or disagree with these statements?

Completely disagree

Disagree

Neutral

Agree

Completely agree

56. I am worried that my living environment will deteriorate due to the arrival of ethnic minorities.

57. There will be a time that Dutch citizens will be fired to hire ethnic minorities.

58. The arrival of ethnic minorities to the Netherlands poses a threat to Dutch culture.

59. Educating children of ethnic minorities is at the expense of educating Dutch children.

60. I am afraid that my financial perspective will deteriorate due to the presence of ethnic minorities.

Appendix

61. And at last, the final question.

To what extent do you think the Netherlands should allow people from a different ethnic group to come and live here? The Dutch policy should ...

Allow almost no one to come and live here

Allow a minority to come and live here

Allow a majority to come and live here

Allow almost everyone to come and live here

